

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

SISTEMA ESTATAL D'INFORMACIÓ PERMANENT SOBRE ADDICCIÓ A DROGUES (SEIPAD). RESULTATS DE L'INDICADOR D'ADMISSIONS A TRACTAMENT PER CONSUM DE SUBSTÀNCIES PSICOACTIVES A LES ILLES BALEARS, ANY 2010

Resum

Des de 1987 es recull l'indicador d'admissions a tractament a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el marc del Sistema Estatal d'Informació Permanent sobre Addicció a Drogues.

1. Definició de l'indicador i dades incloses/excloses de l'anàlisi

La definició de l'indicador és:

“Nombre de persones admeses a tractament ambulatori per abús o dependència de substàncies psicoactives en centres públics o privats subvencionats d'una comunitat autònoma durant un any”¹.

Cal especificar que l'indicador només recull els tractaments, l'objectiu principal dels quals és la desintoxicació o l'abstinència o aquells destinats a controlar el consum de drogues il·legals, però no altres intervencions destinades a millorar l'estat mèdic, psicològic o social dels consumidors de drogues, ni els programes de reducció de danys ni de suport social.

Criteris d'inclusió dels episodis d'admissió a tractament:

- L'admissió a tractament en un centre per primera vegada.
- La readmissió a tractament en el mateix centre: sempre que hagin passat 6 mesos des de que es va finalitzar el tractament anterior (que ha d'haver finalitzat per alta o abandonament), independentment que aquesta es produeixi dins el mateix any o en anys diferents. Si la readmissió ocorre abans dels 6 mesos de la finalització del tractament anterior només es notificaran si l'anterior tractament es va finalitzar per l'alta efectuada pels professionals del centre.

Criteris d'exclusió dels episodis d'admissió a tractament:

- Els contactes personals o telefònics per a sol·licitar informació o tractament i les demandes de tractament que passen a la llista d'espera.
- Els contactes realitzats amb l'única finalitat de sol·licitar ajudes o prestacions socials.
- Els tractaments o intervencions amb l'únic objectiu de tractar les complicacions orgàniques relacionades amb el consum de drogues sense es persegueixi de forma explícita el tractament de l'abús o la dependència de drogues, o cerqui l'abstinència o el control del consum.
- Les intervencions exclusivament destinades a intercanviar xeringues o altre material d'injecció, a distribuir preservatius o aconsellar sobre tècniques de consum i sexe segurs.
- Les admissions a tractament en què es desconeixin variables clau com la data d'admissió a tractament en el centre o la droga principal per la qual és admès a tractament.
- Els tractaments amb pernoctació en unitats d'hospitalització, hospitals psiquiàtrics, comunitats terapèutiques, residències, etc.

La informació que es recull de cada cas és la següent:

- Administrativa: número de la història clínica; data d'admissió a tractament; número d'identificació del centre; i font de referència principal del cas (des d'on/qui deriva el cas al centre de tractament).

¹ Aclariment: Si una persona és admesa a tractament més d'una vegada en el mateix any i a la mateixa comunitat autònoma, per a aquest indicador només es tindrà en compte la primera admissió de l'any analitzat.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

- b) Sociodemogràfica: sexe; data de naixement; província o país de naixement; nacionalitat; província o municipi de residència; situació laboral principal en el moment de l'admissió a tractament; màxim nivell d'estudis completat; persones amb les quals ha conviscut en els 30 dies previs a l'admissió a tractament; i lloc on ha viscut en els 30 dies previs a l'admissió a tractament.
- c) Relacionada amb el consum de drogues: droga principal per la qual és admès a tractament; freqüència de consum de la droga principal en els 30 dies previs a l'admissió; any d'inici de consum de la droga principal; tractament previ per la mateixa droga (sí/no); via més freqüent d'administració de la droga principal en els darrers 30 dies de consum; altres drogues consumides en els darrers 30 dies previs a l'admissió a tractament; i temps transcorregut des de que es va injectar per darrera vegada qualsevol substància psicoactiva.
- d) Salut: estat serològic objectiu enfront al VIH.

2. Resultats

2.1. Admissions a tractament per droga principal (N= 2.047)

A l'any 2010 s'han rebut 2.047 notificacions d'inici de tractament per drogodependències, 210 menys que a l'any anterior (2.257), el que representa un descens del 9,3%. L'alcohol és la droga que més admissions a tractament ha generat durant el 2010 amb 850 (el 41,5% del total), seguida de la cocaïna amb 552 (27%), els opiacis, 377 (18,4%) i, a una considerable distància respecte de les drogues que obtenen les majors prevalences de consum, se situen: el cànnabis, 239 (11,7%); els hipnòtics i sedants, 22 (1,1%); les amfetamines i drogues de disseny, 6 (0,3%); i les altres drogues, 1 (0%).

Si comparam aquests resultats amb els obtinguts al 2009, veiem com han augmentat les admissions a tractament per consum de cànnabis i han disminuït les admissions per consum de la resta de substàncies (Taula 1).

2.2. Admissions a tractament per sexe (N= 2.047)

El 78,9% dels usuaris admesos a tractament el 2010 han estat homes i el 21,1% dones. Aquesta distribució és similar a la del 2009.

Hi ha diferències estadísticament significatives entre la droga principal que motiva l'admissió a tractament per sexe, cal destacar que les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes (48,8% dones vs. 39,6% homes), al contrari del que succeeix en el cas de les admissions per cocaïna (28,5% homes vs. 21,1% dones) i per cànnabis (12,2% homes vs. 9,7% dones).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 1. Admissions a tractament per droga principal i sexe, Illes Balears 2010-2009

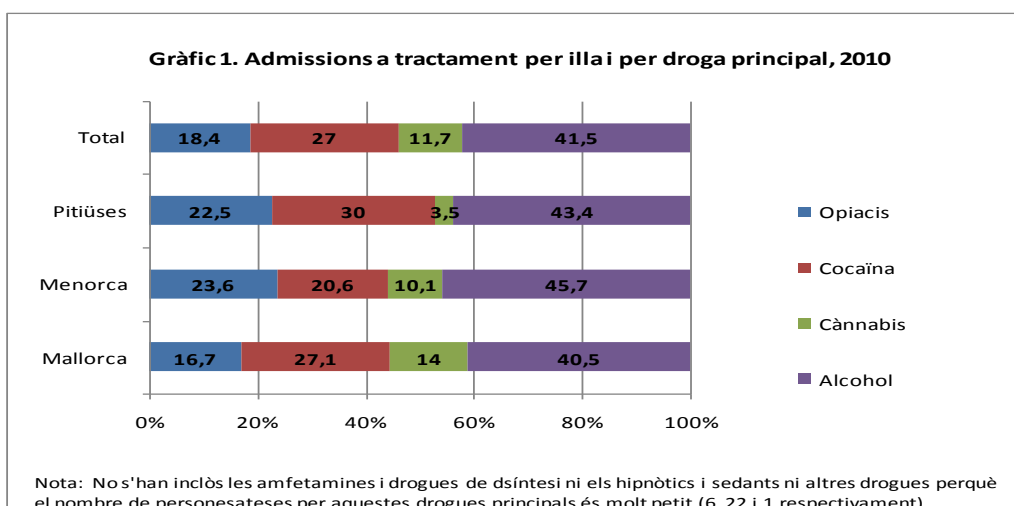
Droga principal		2010			2009		
		home	dona	Total	home	dona	Total
Opiacis	Recompte	296	81	377	315	93	408
	% dins el sexe	18,3%	18,8%	18,4%	17,9%	18,8%	18,1%
Cocaïna	Recompte	461	91	552	530	112	642
	% dins el sexe	28,5%	21,1%	27%	30,1%	22,6%	28,5%
Cànnabis	Recompte	197	42	239	176	30	206
	% dins el sexe	12,2%	9,7%	11,7%	10%	6,1%	9,1%
Alcohol	Recompte	639	211	850	710	245	955
	% dins el sexe	39,6%	48,8%	41,5%	40,3%	49,5%	42,3%
Hipnòtics i sedants	Recompte	16	6	22	18	8	26
	% dins el sexe	1%	1,4%	1,1%	1%	1,6%	1,2%
Altres drogues	Recompte	1	0	1	4	2	6
	% dins el sexe	0,1%	0%	0%	0,2%	0,4%	0,3%
Amfetamines i drogues disseny	Recompte	5	1	6	8	5	13
	% dins el sexe	0,3%	0,2%	0,3%	0,5%	1%	0,6%
Total	Recompte	1615	432	2047	1761	495	2256
	% dins el sexe	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Nota: "Altres drogues" inclou els següents grups de substàncies psicoactives: al·lucinògens, substàncies volàtils, altres substàncies psicoactives (no incloses en els grups anteriors), substàncies psicoactives sense especificar i analgèsics no opiacis

2.3. Admissions a tractament per illa (N= 2.047)

El 72,1% de les admissions a tractament han tingut lloc a centres de Mallorca, el 9,7% a Menorca i el 18,2% a Eivissa; amb una distribució similar a la de 2009.

Al gràfic 1 podem observar com hi ha petites diferències entre les illes pel que fa a la droga principal: **Menorca** té el major percentatge d'admissions per alcohol (45,7%) i per opiacis (23,6%), –percentatge que ha augmentat respecte al 2009 (17,9%); **Eivissa-Formentera** té el major percentatge d'admissions per cocaïna (30%) –com també succeí al 2009; per la seva part, **Mallorca** té el major percentatge d'admissions per cànnabis (14%) –amb un percentatge superior al de 2009 (10,6%).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

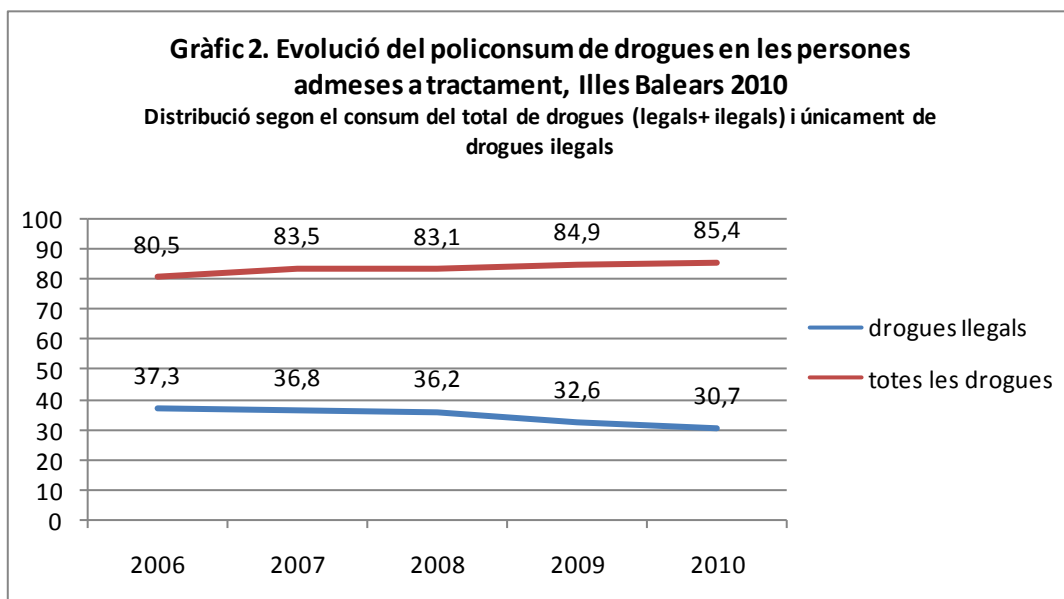
2.4. Admissions a tractament per nombre de drogues consumides (N=2.047)

La mitjana de drogues il·legals consumida per un mateix usuari és d'1,13 i la mediana d'1,0; la mitjana del conjunt de totes les drogues consumides (legals i il·legals) és de 2,5 i la mediana de 2,0. Aquests valors són coincidents amb els de 2009.

Si consideram únicament les drogues il·legals –aquest grup inclou tant les que són enregistrades com a droga principal com les que els usuaris declaren haver consumit en els 30 dies previs a l'admissió a tractament– obtenim els següents resultats: el 40,9% de persones admeses a tractament declaren haver consumit només una droga; el 21,9% dues; el 6,9% tres; el 1,7% quatre; el 0,2% cinc; i el 28,3% cap droga il·legal (és a dir, només consumien alcohol o tabac).

Si ho comparam amb les dades de l'any anterior, veiem com ha disminuït el policonsum de drogues il·legals (el nombre de persones que declaren haver consumit més d'1 substància il·legal: 30,7% el 2010 vs. 32,6% el 2009).

Si agregam al grup de substàncies psicoactives anterior el tabac i l'alcohol, obtenim els següents resultats: el 15,5% declaren haver consumit només una droga; el 39,4% dues; el 27,7% tres; el 13,1% quatre; el 4,1% cinc; i el 0,2% sis. Comparat amb el 2009, el policonsum del conjunt de drogues (legals + il·legals) es manté similar (84,5% vs. 84,9%).

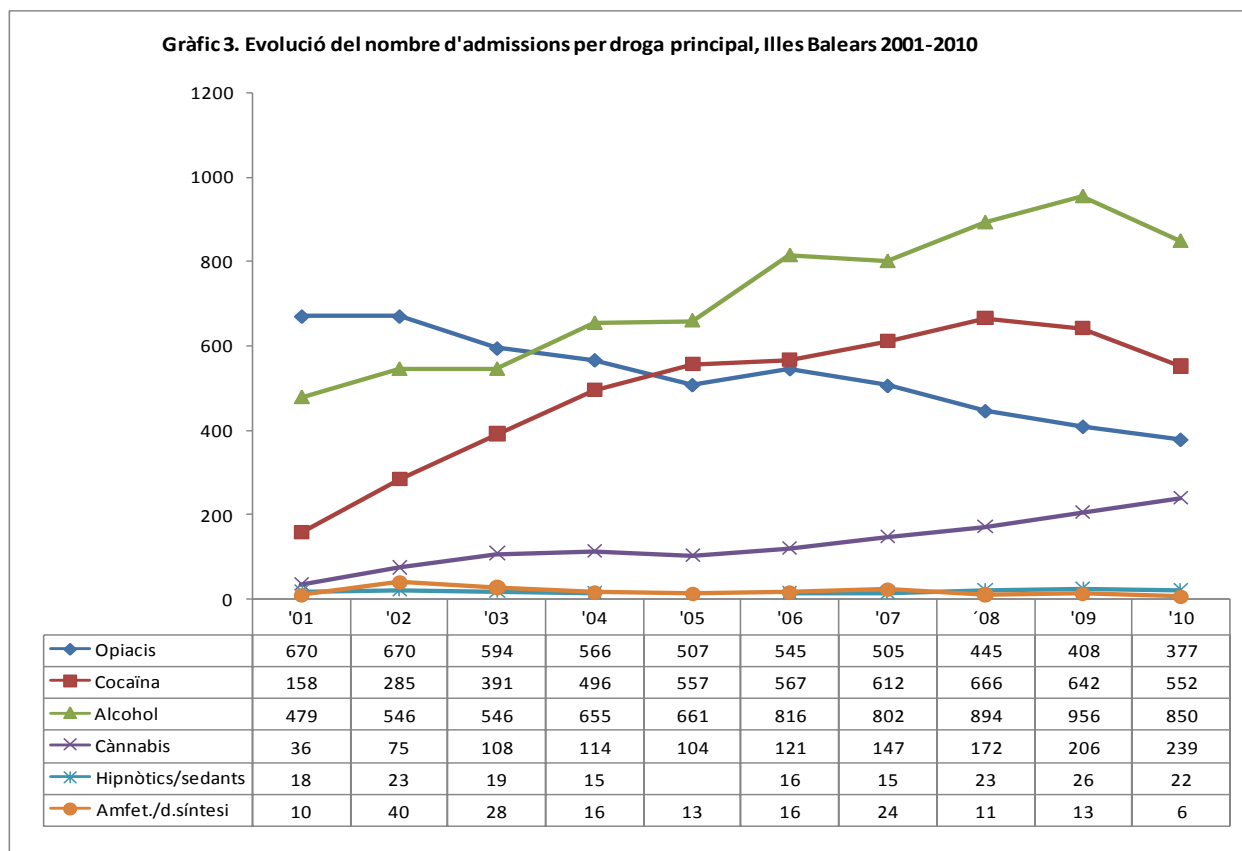

2.5. Evolució de les admissions a tractament per droga principal

Com podem veure al gràfic 3, les admissions per alcohol han iniciat una corba descendent –el 2010 marca el punt d'inflexió de la tendència ascendent dels anys anteriors. Les admissions per cànnabis segueixen augmentant, mentre que les admissions per opiacis disminueixen. Cal destacar que es manté la tendència a la baixa de les admissions per cocaïna.

Govern de les Illes Balears
 Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
 Direcció General de Salut Pública i Consum

2.6. Admissions a tractament per total drogues (droga principal + droga secundària) (N= 2.047)

Si consideram les substàncies que són mencionades tant com a droga principal com a droga secundària, obtenim els següents resultats: el 73,6% del total de persones admeses a tractament mencionen l'alcohol (1507); el 64,7% el tabac (1325); el 43,9% la cocaïna (898); el 36,8% mencionen el cànnabis (754); el 19,5% els opiacis (399); el 9,1% els hipnòtics i sedants (187); el 2,8% les amfetamines i drogues de síntesi (58); i l'1,1% altres drogues (22).

El tabac és mencionat com a droga secundària en el 64,7% d'admissions a tractament; l'alcohol en el 32,1%; el cànnabis en el 25,2%; la cocaïna en el 16,9%; els hipnòtics i sedants en el 8,1%; els opiacis en el 2%; les amfetamines i derivats en el 2,5%; i les altres drogues en l'1%.

Taula 2. Percentatge d'admissions a tractament per substància i droga principal, secundària i total drogues, Illes Balears 2010

	% droga principal	% droga secundària	% total drogues
Tabac	0	64,7	64,7
Alcohol	41,5	32,1	73,6
Cànnabis	11,7	25,2	36,8
Cocaïna	27	16,9	43,9
Hipnòtics i sedants	1,1	8,1	9,1
Opiacis	18,4	2	19,5
Amfetamines i derivats	0,3	2,5	2,8
Altres drogues	0	1	1,1

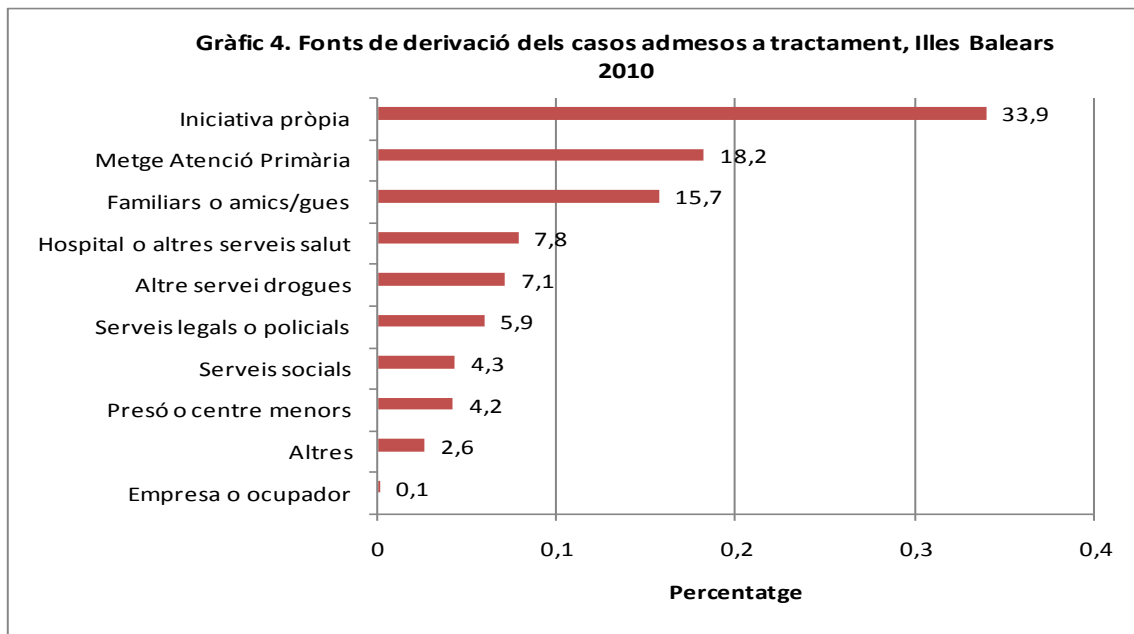
Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

El 30,4% del total d'admissions són per cocaïna i alcohol, tractades aquestes substàncies tant com a droga principal com a droga secundària. La cocaïna és una droga secundària en el 17,5% d'admissions a tractament per alcohol (el 2009 ho era en el 15,4%), mentre que l'alcohol és una droga secundària en el 68,5% d'admissions a tractament per cocaïna (percentatge similar al 2009, 68,8%).

2.7. Admissions a tractament per font de derivació (N=2.047)

Les fonts de derivació de casos cap els centres de tractament són per ordre de major a menor freqüència: la iniciativa pròpia; el metge d'Atenció Primària; el consell de familiars o amics/gues; hospitals o altres serveis de salut; altres serveis de tractament de drogues; els serveis legals o policials; els serveis socials; la presó o centres de reforma o internament de menors; i altres (Gràfic 4). Respecte a l'any 2009 ha augmentat la iniciativa pròpia com a font de derivació al tractament (+2,8 punts percentuals).

S'observen diferències en funció de la droga principal que motiva l'admissió a tractament, tal com podem veure a la taula 3, tot i que aquestes diferències no són estadísticament significatives, la iniciativa pròpia és la font de derivació principal dels opiacis, la cocaïna i el cànnabis mentre que per a l'alcohol ho són els metges d'Atenció primària.

Respecte del 2009, cal destacar l'augment de l'iniciativa pròpia per accedir a tractament en les admissions per totes les drogues, així com la disminució dels familiars o amics; ha augmentat el metge d'Atenció Primària com a font de derivació a tractament per opiacis (+2 punts percentuals) i per cocaïna (+1,9 punts percentuals).

Govern de les Illes Balears
 Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
 Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 3. Fonts de derivació per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Altre servei drogues	Metge Atenció Primària	Hospital o altres serveis salut	Serveis socials	Presó o centre menors	Serveis legals o policials	Empresa o ocupador	Familiars o amics/gues	Iniciativa pròpia	Altres	Total
Opiacis	377	17,8%	6,40%	2,7%	2,7%	7,8%	3,4%	0%	16,4%	44%	1%	100%
Cocaïna	552	5,6%	10%	3,3%	0,5%	2,6%	12,5%	0%	20,3%	41,5%	1,8%	100%
Cànnabis	239	6,3%	12,1%	6,7%	7,1%	4,4%	8,4%	0,5%	21,3%	21,8%	6,7%	100%
Alcohol	850	3,9%	30,1%	13,2%	6,8%	0,9%	2,0%	0,2%	10,9%	28,5%	2,7%	100%
Total	2047	7,1%	18,2%	7,8%	4,3%	4,2%	5,9%	0,1%	15,7%	33,9%	2,6%	100%

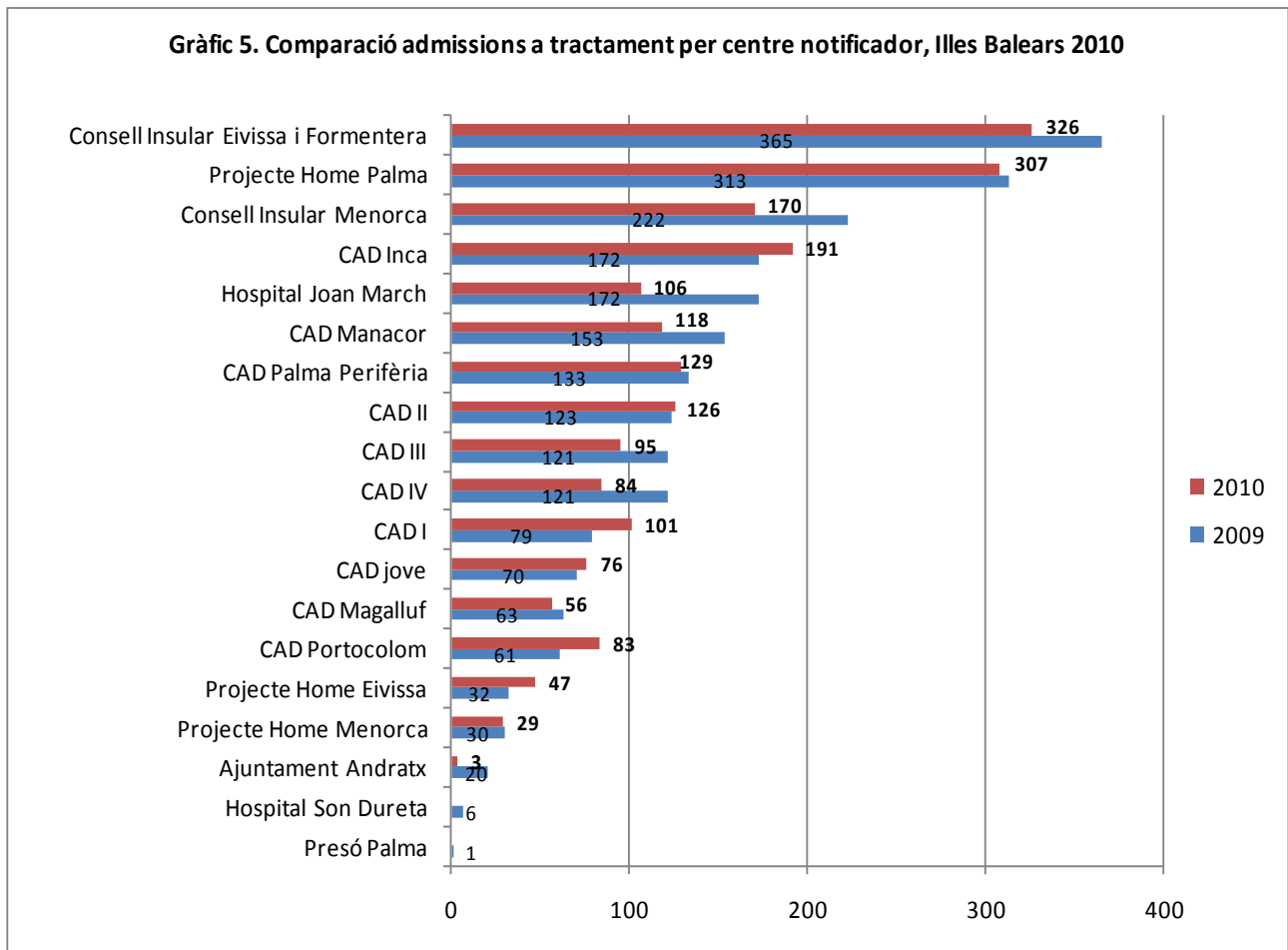
Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1, respectivament)

2.8. Admissions a tractament per centre notificador (N=2.047)

El centre que notifica més admissions de les Illes Balears és el Consell Insular d'Eivissa (15,9%) –tot i que s'ha reduït la distància entre aquest i la resta de centres notificadors respecte dels anys anteriors–, seguit de Projecte Home Mallorca (13,9%), el CAD Inca (9,3%) i el Consell Insular de Menorca (8,3%).

En el període 2010-2009 destaca el descens del nombre d'admissions a tractament en la majoria dels centres notificadors. El CAD de Porto Colom i el CAD I són els que més han incrementat el nombre d'admissions a tractament en aquest període (Gràfic 5).

Gràfic 5. Comparació admissions a tractament per centre notificador, Illes Balears 2010

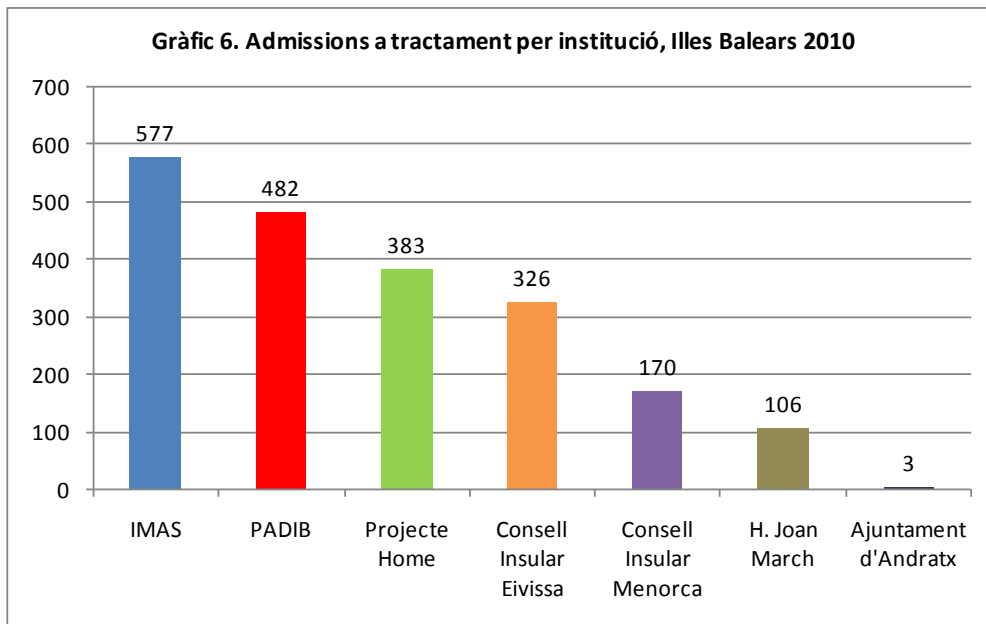

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

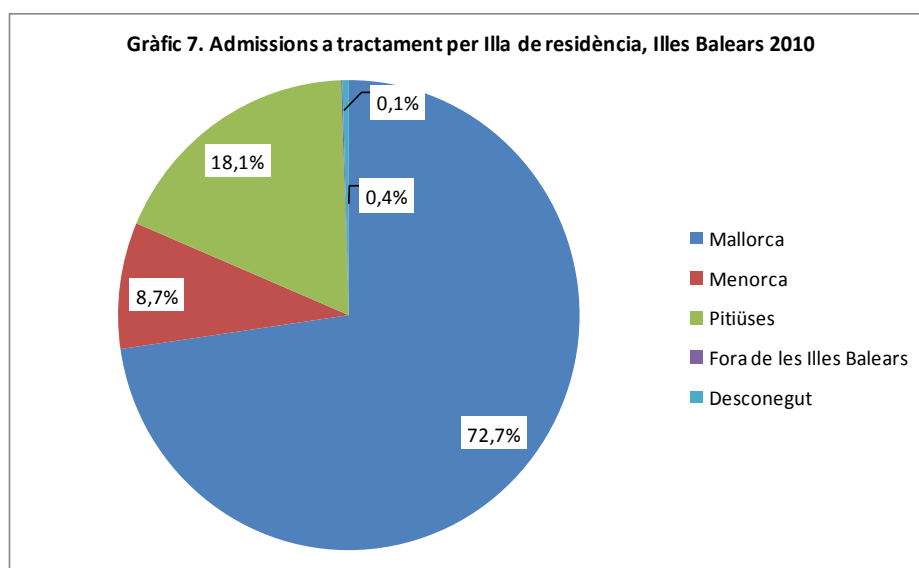
2.9. Admissions a tractament per institució (N=2.047)

El 28,2% dels casos són atesos pels CAD de l'IMAS; el 23,5% pels CAD del PADIB; el 18,7% pel Projecte Home; el 15,9% pel Consell Insular d'Eivissa; el 8,3% pel Consell Insular de Menorca; i el 5,2% per l'Hospital Joan March. L'Ajuntament d'Andratx² té un percentatge inferior a l'1%. L'hospital Son Dureta i Institucions penitenciàries no varen notificar cap admissió a tractament en el 2010(Gràfic 6).

2.10. Admissions a tractament per illa de residència (N=2.047)

El 99,5% de les persones admeses a tractament el 2010 residien en algun municipi de les Illes Balears, el 0,1% residien fora de les Illes Balears i es desconeixia aquesta informació en el 0,4% dels casos. El 72,7% residien a Mallorca (1.488 persones) dels quals el 50,3% a Palma (749); el 18,1% a les Pitiüses (370); i el 8,7% a Menorca (178) (Gràfic 7).

² L'ajuntament d'Andratx no notifica més admissions donat que va deixar de funcionar com a centre d'atenció a drogodependències

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

2.11. Admissions a tractament per província de naixement (N=2.047)

El 80,7% de les persones que han estat admeses a tractament el 2010 han nascut a Espanya. En concret, el 53,2% han nascut a les Illes Balears; el 26,9% restant han nascut en alguna altra província espanyola; i el 19,3% han nascut a l'estranger. Dels nascuts en altres províncies espanyoles, destaquem aquelles que aglutinen més persones: el 4,1% han nascut a Barcelona (84 persones); el 2,9% a Sevilla (60) i també el 2,9% a Madrid (59); per davall del 2% hi ha 349 persones nascudes a altres 43 províncies espanyoles. Es desconeix la província de naixement en el 0,6% dels casos. Aquesta distribució es manté similar a la del 2009.

2.12. Admissions a tractament per nacionalitat (N=2.047)

El 82,8% dels usuaris tenen nacionalitat espanyola i el 17,2% té nacionalitat estrangera. Entre aquests últims, predominen els nascuts a Amèrica Llatina amb el 6,9% (el 2009 representava el 6,5%); amb un percentatge molt similar trobem els nascuts als països de la Unió Europea (6,4%) i a considerable distància els del Nord d'Àfrica (1,7%) i els dels països europeus que no pertanyen a la UE (1,5%).

2.13. Admissions a tractament per edat (N=2.047)

La mitjana d'edat de les persones que han estat admeses a tractament durant el 2010 és de 37,5 anys, que és semblant a la del 2009 (37,4 anys). Per sexe, la mitjana d'edat de les dones és quasi 2 anys superior a la dels homes (38,8 dones vs. 37 homes).

Per droga principal, tal com podem veure a la taula 4, les persones amb més edat són les admeses per alcohol (44,2 anys) i per hipnòtics i sedants (37 anys), mentre que les més joves, són les admeses per cànnabis (25,1 anys) i per amfetamines i drogues de síntesi (28,8 anys). En relació al 2009, ha disminuït la mitjana d'edat de les persones admeses per hipnòtics-sedants (37 anys al 2010 vs. 38,7 anys al 2009) i per amfetamines i drogues de síntesi (28,8 anys al 2010 vs. 29,9 anys al 2009).

Taula 4. Mitjanes i medianes d'edat a l'admissió al tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	Mitjana	Desv. típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2009
Opiacis	35,5	8,6	35	19	65	35
Cocaïna	33,9	8,1	34	16	68	33,2
Cànnabis	25,1	9	22	14	58	24,8
Alcohol	44,2	10,9	44	16	77	43,8
Hipnòtics i sedants	37	11,2	36	23	65	38,7
Amfetamines i drogues síntesi	28,8	10,1	27	20	47	29,9
Total	37,5	11,5	37	14	77	37,4

2.14. Admissions a tractament per situació laboral principal (N=2.047)

Pel que fa a la situació laboral principal (que declara la persona en el moment de l'admissió a tractament), el percentatge del total de les persones admeses a tractament que estan en atur ha augmentat respecte al 2009 (47,1% el 2010 vs. 44,3% el 2009) i supera al de les que treballen, que ha disminuït respecte al darrer any (35,3% el 2010 vs. 40,1% el 2009). El percentatge de persones que treballen és inferior en les persones admeses a tractament per opiacis o per cànnabis respecte a les admeses per cocaïna o alcohol (Taula 5).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

El percentatge d'aturats ha augmentat considerablement entre els admesos per opiacis (+10,2 punts percentuals).

Per sexe, el percentatge de les dones admeses a tractament que estan a l'atur (48,8%) és superior al dels homes (47,1%) situació que s'ha invertit respecte al 2009 en què declaraven estar en atur el 44,9% dels homes i el 42,5% de les dones.

Taula 5. Situació laboral principal de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Contracte indefinit o autònom	Contracte temporal	Total treballen	Treballant sense sou per a la família	Aturat	Pensionista i incapacitat permanent	Estudiant	Tasques llar	Altra situació	Desconegut	Total
Opiacis	377	11,7%	10,6%	22,3%	0,5%	64,4%	4,2%	0,3%	0,8%	7,4%	0%	100%
Cocaïna	552	31,2%	15,6%	46,8%	0,7%	44,9%	2,5%	1,3%	0%	3,6%	0,2%	100%
Cànnabis	239	6,7%	8,4%	15,1%	0,8%	49,1%	3,8%	25,1%	1,3%	5%	0%	100%
Alcohol	850	28,6%	10,9%	39,5%	1,2%	41,2%	12,4%	0,0%	2,1%	2,8%	0,5%	100%
Total	2047	23,5%	11,8%	35,3%	0,9%	47,1%	7,2%	3,5%	1,2%	4,2%	0,2%	100%

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1, respectivament)

2.15. Admissions a tractament per màxim nivell d'estudis completat (N=2.047)

Pel que fa al màxim nivell d'estudis que la persona admesa a tractament declara haver completat (taula 6), el 79,3% de les persones admeses a tractament per drogues ha completat només l'etapa de primària o com a màxim l'etapa de secundària obligatòria (ESO). Per drogues, en el cas dels admesos per cànnabis (88,2%) i opiacis (79,9%) aquest percentatge és superior, com també succeïa el 2009. Per sexe, és més elevat en els homes (80,4%) que en les dones (75%).

Taula 6. Màxim nivell d'estudis de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010 (% en sentit horitzontal)

Droga principal	N	No sap llegir ni escriure	Primària incompleta	Primària completa	ESO	Batxillerat	Estudis universit. mitjans	Estudis universit. superiors	Altres estudis	Desconeg.	Total
Opiacis	377	0,8	10,9	28,9	39,3	13,5	2,1	1,3	0,3	2,9	100
% acumulat		0,8	11,7	40,6	79,9	93,4	95,5	96,8	97,1	100	
Cocaïna	552	0,5	6,3	28,4	40,9	15,6	4,7	2,4	0	1,1	100
% acumulat		0,5	6,8	35,2	76,1	91,7	96,4	98,8	98,8	100	
Cànnabis	239	0,4	11,7	48,1	28	10,5	0,8	0	0	0,4	100
% acumulat		0,4	12,1	60,2	88,2	98,7	99,5	99,5	99,5	100	
Alcohol	850	0,9	10,2	33,8	33,2	13,1	4,4	2,6	0,1	1,8	100
% acumulat		0,9	11,1	44,9	78,1	91,2	95,6	98,2	98,3	100	
Total	2047	0,7	9,7	33,1	35,8	13,4	3,6	2	0,1	1,6	100
% acumulat		0,7	10,4	43,5	79,3	92,7	96,3	98,3	98,4	100	

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1 respectivament)

2.16. Admissions a tractament per lloc de residència (N=2.047)

La gran majoria de les persones admeses a tractament resideix a domicilis particulars (89,7%). No obstant això, el 17,8% dels admesos per opiacis viu a la presó, a altres institucions, a una pensió/hotel, a altres llocs o té un allotjament precari o inestable (Taula 7). Aquesta situació és similar a la de 2009.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 7. Lloc de residència de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Casa o pis	Presó	Altres institucions	Pensió o hotel	Precari/inestable	Altres llocs	Total
Opiacis	377	82,3%	5%	2,1%	0,8%	7,7%	2,1%	100%
Cocaïna	552	94%	2,5%	1,1%	0,5%	1,6%	0,2%	100%
Cànnabis	239	84,1%	8,8%	4,2%	0%	1,7%	1,3%	100%
Alcohol	850	92,1%	0,8%	2,1%	0,6%	2,2%	2,1%	100%
Total	2047	89,7%	3,1%	2,2%	0,5%	3%	1,5%	100%

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1 respectivament)

Pel que fa a les persones amb qui conviuen (taula 8), un 11,9% de les persones admeses a tractament per opiacis, un 17,2% de les admeses per cànnabis i menys del 10% de les persones admeses a tractament per la resta de drogues tenen una situació definida com "altres", que engloba situacions heterogènies i inestables (pisos compartits, membres familiars que no són la família nuclear, altres usuaris de drogues o companys d'albergs o d'altres institucions, etc). Aquest percentatge és superior en els homes que en les dones a diferència del que ocorria al 2009 (9,8% el 2010 vs. 8,5% el 2009 pels homes i 7,2% el 2010 vs. 11,1% el 2009 per les dones).

Taula 8. Convivència de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Tot sol o tota sola	Parella i fills/es	Només fills/es	Família d'origen	Amics o amigues	Altres
Opiacis	377	19,6%	31,1%	1,3%	29,2%	6,9%	11,9%
Cocaïna	552	17,6%	37,7%	2,4%	31,3%	4,9%	6,2%
Cànnabis	239	7,9%	13,6%	0,8%	51,9%	2,5%	17,2%
Alcohol	850	23,2%	40,7%	5,8%	19,4%	3,4%	7,4%
Total	2047	19,1%	35,3%	3,6%	28,4%	4,3%	9,2%

Nota: No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1 respectivament)

2.17. Admissions a tractament per tractament previ (N=2.047)

Quasi la meitat (46,1%) de les persones admeses havien rebut tractament prèviament per la mateixa droga que genera l'admissió a tractament actual. Aquest percentatge és semblant en els homes i en les dones. En funció de la droga que genera l'admissió a tractament, s'observen variacions substancials (Taula 9). Així, contrasta que el 73,2% de les persones admeses a tractament per opiacis ja havien rebut tractament per la mateixa droga, mentre que només l'havia rebut el 22,6% de les persones admeses per cànnabis. Aquesta situació és semblant a la del 2009.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 9. Tractament previ per la mateixa droga per droga principal, Illes balears 2010

Droga principal	N	Si	No	desconegut	Total
Opiacis	377	73,2%	26,3%	0,2%	100%
Cocaïna	552	43,5%	56,2%	0,5%	100%
Cànnabis	239	22,6%	77,4%	0,5%	100%
Alcohol	850	42,6%	55,5%	1%	100%
Hipnòtics i sedants	22	36,4%	63,6%	3,8%	100%
Amfetamines i drogues disseny	6	50%	50%		100%
Total	2047	46,1%	53%	0,7%	100%

2.18. Admissions a tractament per edat d'inici en el consum de drogues (N=2.222)

L'edat mitjana d'inici en el consum de drogues és de 21 anys, amb una mediana de 18. L'edat d'inici de les dones és més alta que la dels homes, amb una mitjana i una mediana de 23 i 20 anys respecte als 20,5 i 18 anys dels homes. Per droga principal (taula 10), s'observa que l'edat mitjana d'inici és molt més baixa en les admissions per cànnabis que en les admissions per les altres drogues. Respecte a l'any 2009 l'edat d'inici en el consum de drogues és manté estable.

Taula 10. Mitjanes i medianes d'edat d'inici en el consum per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2009
Opiacis	22,4	7,4	20	9	54	21,8
Cocaïna	21,6	7,3	20	5	60	21,9
Cànnabis	15,1	4	14	7	42	15,3
Alcohol	21,5	9,8	18	5	60	21,3
Hipnòtics i sedants	23,7	8,4	21	10	41	25,2
Amfetamines i drogues síntesi	23,7	11,1	19	17	46	19,3
Total	21	8,5	18	5	60	21

*Aquesta variable es calcula restant l'any de naixement a l'any d'inici en el consum

Pel que fa als anys d'addicció, la mitjana és de 16,4 anys, i la mediana de 14 anys, més alta en el cas dels homes (amb una mitjana de 16,6 anys i una mediana de 15 anys) que en les dones (amb una mitjana de 15,9 anys i una mediana de 13 anys). Per droga principal, es pot veure a la taula següent que les persones admeses per alcohol són, amb diferència les que tenen més anys d'addicció, i les admeses a tractament per cànnabis, amfetamines i drogues de síntesi, les que menys.

Respecte l'any 2009 malgrat es mantengui estable la mitjana dels anys d'addicció de les drogues principals, apreciem un lleuger augment dels anys d'addicció de la cocaïna i un descens dels de les amfetamines i drogues de síntesi.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 11. Mitjanes i medianes d'anys d'addicció per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	Mitjana	Desviació típica	Mediana	Mínim	Màxim	Mitjana 2009
Opiacis	13	9	12	0	36	13,2
Cocaïna	12,3	6,9	11	0	43	11,3
Cànnabis	10	8,2	7	0	40	9,4
Alcohol	22,6	13	23	0	65	22,5
Hipnòtics i sedants	13,4	8,9	12	1	30	13,5
Amfetamines i drogues síntesi	5,2	5,2	2,5	1	14	10,5
Total	16,4	11,6	14	0	65	16

*Aquesta variable es calcula restant l'any d'inici en el consum a l'any d'admissió a tractament

2.19. Admissions a tractament per freqüència de consum (N=2.047)

Pel que fa a la freqüència de consum, l'indicador fa referència als darrers 30 dies previs a l'admissió a tractament, veiem (taula 12) que més de la meitat de les persones admeses a tractament per opiacis, alcohol i cànnabis declaren haver consumit cada dia els darrers 30 dies de consum, mentre que entre les admissions per cocaïna, la proporció de consumidors diaris és del 16,5%³. Per sexe, el percentatge de consumidors diaris és superior en les dones respecte als homes (51,6% vs. 48,2%).

Taula 12. Freqüència de consum* de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Cada dia	4-6 dies/setmana	2-3 dies/setmana	1 dia/setmana	No va consumir(4)	Desconegut	Total
Opiacis	377	62,6%	3,2%	6,1%	1,6%	21,5%	0%	100%
Cocaïna	552	16,5%	10%	21,7%	11,1%	25,7%	0,5%	100%
Cànnabis	239	59,4%	7,9%	10,5%	5,4%	13,8%	0%	100%
Alcohol	850	60,4%	7,3%	4,5%	4,6%	19,9%	0,6%	100%
Total	2047	48,9%	7,4%	12,7%	5,9%	17,9%	0,4%	100%

*Fa referència als darrers 30 dies de consum. No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1 respectivament)

2.20. Admissions a tractament per via d'administració de la droga principal (N=2.047)

Respecte a la via més freqüent, l'indicador fa referència als darrers 30 dies de consum. Podem veure que el 33,7% de les persones admeses a tractament per opiacis i el 1,6% de les persones admeses a tractament per cocaïna utilitzen preferentment la via injectada (taula 13). Per sexes, el percentatge d'homes que utilitzen la via injectada entre les persones admeses a tractament per opiacis (35,8%) és superior al de les dones (25,9%).

³ La categoria "No va consumir" es refereix a persones que o bé perquè són derivades de un altre recurs o bé per iniciativa pròpia ja han iniciat un procés cap a l'abstinència.

Govern de les Illes Balears

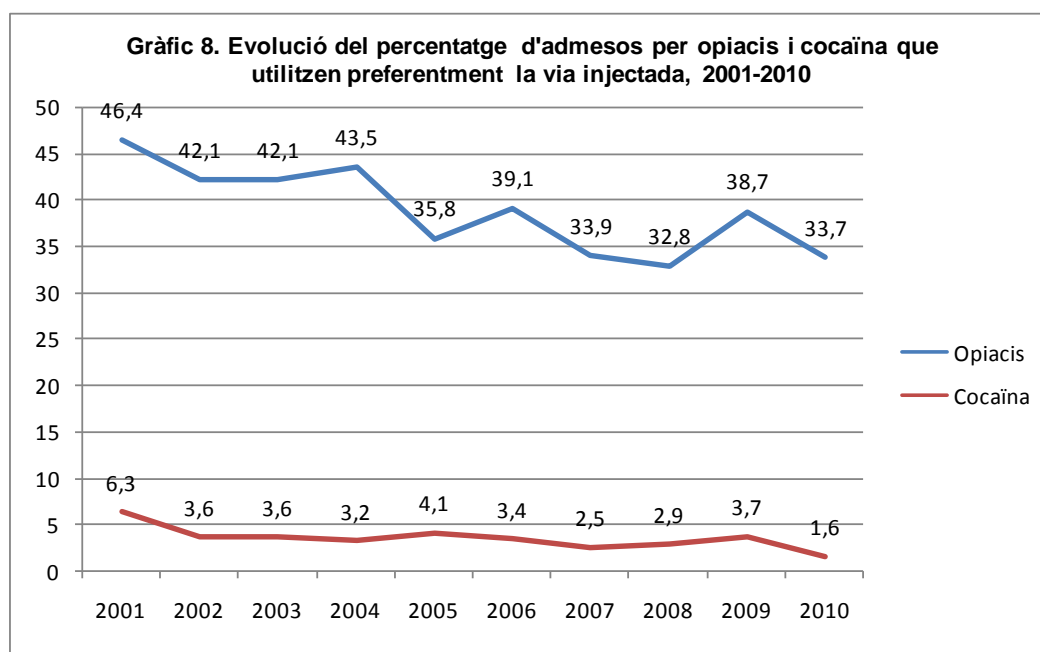
Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 13. Via de consum més freqüent* de les persones admeses a tractament per droga principal, Illes Balears 2010

Droga principal	N	Oral	Pulmonar o fumada	Intranasal o esnifada	Parenteral o injectada	Desconegut	Total
Opiacis	377	1,3%	53,1%	10,9%	33,7%	0,8%	100%
Cocaïna	552	0,9%	6,3%	90,9%	1,6%	0,2%	100%
Cànnabis	239	2,1%	97,9%				100%
Alcohol	850	99,5%	0,4%	0,1%			100%

*Fa referència als darrers 30 dies de consum. No s'han inclòs les amfetamines i drogues de síntesi ni els hipnòtics i sedants ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues principal és molt petit (6, 22 i 1 respectivament)

Pel que fa a l'evolució al llarg dels anys, veiem (gràfic 8) que el percentatge de persones que utilitzen preferentment la via injectada en les admissions a tractament per opiacis va disminuir molt tot i que en els darrers anys aquest descens es manté estable.

El 57,6% de les persones admeses a tractament per opiacis declara que s'ha injectat alguna vegada alguna substància psicoactiva (no necessàriament la que motiva l'admissió a tractament) més de la meitat dels quals (54,8%) són injectors recents, és a dir, s'han injectat en els darrers 6 mesos. El percentatge d'injectors per opiacis ha disminuït respecte al 2009 (58,6%).

Per sexes, és més alt en els homes (60,1%) que en les dones (48,1%). Respecte a les altres drogues, el percentatge d'injectors és molt més baix: 9,1% entre les admissions per hipnòtics i sedants, 5,3% entre les admissions a cocaïna, 6,1% entre les admissions per alcohol, 5,9% entre les admissions per cànnabis i 16,7% entre les admissions per amfetamines.

2.21. Estat serològic enfront al VIH de les persones admeses a tractament (N=2.047)

El 3,8% del total de persones admeses a tractament el 2010 són seropositives, prevalença semblant a la de l'any anterior, que fou del 4%. Entre les persones admeses a tractament per opiacis, el percentatge de seropositives fou del 12,7% i entre les persones que s'han injectat alguna droga alguna vegada, fou del 20,6% (taula 14).

Govern de les Illes Balears

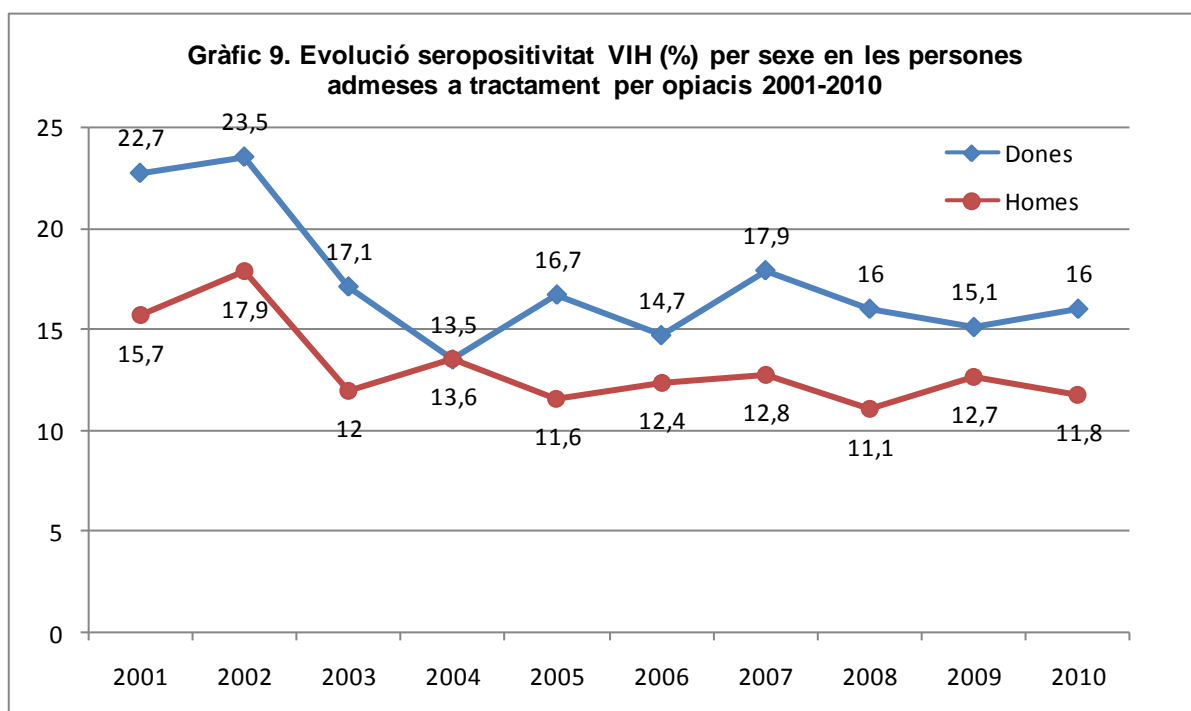
Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Cal destacar l'important percentatge de persones de qui es desconeix l'estat respecte al VIH: 72% del total, el 62,1% dels admesos a tractament per opiacis i el 47,9 % dels que s'han injectat alguna droga en els darrers sis mesos.

Taula 14. Situació respecte al VIH en persones admeses a tractament per opiacis i en injectors, Illes Balears 2010

Estat serològic VIH	Total	Opiacis droga principal	Injectors alguna vegada	Injectors darrers 6 mesos
Positiu	3,8%	12,7%	20,6%	22,1%
Negatiu, amb anàlisi darrers 6 mesos	24,2%	25,2%	28,9%	30%
Negatiu, sense anàlisi darrers 6 mesos	17,4%	19,9%	18,7%	15,7%
Negatiu, sense data anàlisi	16,1%	17,8%	16,2%	13,3%
Anàlisi pendent de resultat	2,7%	4%	3,2%	5%
No s'ha fet anàlisi	30,3%	13,8%	9,2%	8,6%
No consta	5,6%	16,6%	3,2%	5%
Total	100%	100%	100%	100%

Entre les persones admeses a tractament per opiacis, la seropositivitat al VIH és superior en les dones respecte als homes (16% vs. 11,8%). S'observa una estabilització de la prevalença de VIH tant en homes com en dones admeses a tractament per opiacis (gràfic 9) la qual cosa es correspon amb la tendència general de la utilització de la via injectada.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Conclusions

- Ha disminuït el nombre d'admissions a tractament per drogodependències
- L'alcohol és la droga que genera més admissions a tractament seguida de la cocaïna i dels opiacis. S'observa una tendència ascendent en el nombre d'admissions per cànnabis, mentre que les admissions per opiacis i cocaïna continuen baixant. Les admissions per alcohol han disminuït respecte als anys previs, rompent la tendència ascendent que mantenien.
- Menorca obté el major percentatge d'admissions per alcohol i opiacis, Eivissa-Formentera per cocaïna i Mallorca per cànnabis
- Les dones admeses a tractament per drogodependències al 2010 són majors que els homes, comencen a consumir més tard i es posen en tractament abans.
- Les dones són admeses a tractament per alcohol en un percentatge més alt que els homes, mentre que aquests ho són amb més freqüència per cocaïna i cànnabis.
- Les persones admeses a tractament per alcohol són les de major edat mentre que les més joves són les admeses per cànnabis.
- Els admesos per opiacis són els que amb més freqüència han realitzat tractament previ per la mateixa droga, mentre que els admesos per cànnabis són els que ho han realitzat amb menys freqüència
- Ha augmentat el percentatge de persones admeses a tractament que està en atur, especialment entre els admesos per opiacis.
- El percentatge d'injectors entre les persones admeses a tractament per opiacis es manté estable en els darrers anys.
- La prevalença de VIH es manté estable entre les admissions a tractament per opiacis, tant en homes com en dones.
- A pesar que entre els homes hi ha un percentatge més alt d'injectors, la prevalença de VIH és més alta entre les dones.
- Hi ha un percentatge important en que es desconeix l'estat respecte al VIH, fet d'especial importància en els admesos a tractament per opiacis i entre els que s'han injectat en els darrers sis mesos.